

INFO COOP

Nr. 3/2026

Buletin electronic periodic pentru membrii asociați ai UCECOM

Editat în cadrul Direcției Relații Instituționale, Promovare și Asistență Programe

1. Busola Culturală pentru Europa – o oportunitate de a alinia politica culturală cu valorile cooperatiste?

Recent, Secretarul General al Confederației Europene a Cooperativelor de Muncă Asociată, a Cooperativelor Sociale și a Întreprinderilor Sociale și Participative (CECOP – CICOPA Europa), Diana Dovgan, a participat la o audiere publică organizată de Consiliul Economic și Social European (CESE), pentru a discuta documentul elaborat de Comisia Europeană (CE), denumit *Busola Culturală pentru Europa*.

Acesta este un cadru strategic menit să plaseze cultura în centrul elaborării politicilor Uniunii Europene (UE). Este un instrument cheie, necesar pentru provocările sectorului, cum ar fi cenzura, accesul inegal la cultură, condițiile de muncă inadecvate și precare și tranziția digitală.

Deși politica UE are potențialul de a aborda aceste provocări, mișcarea cooperatistă are propriile soluții care trebuie combinate cu o politică ambițioasă pentru a ridica și consolida sectorul culturii. Documentul CE oferă oportunitatea unică de a alinia politica culturală a UE cu modele non-profit, conduse de comunitate și incluzive, bazate pe proprietatea colectivă și democratică, cum ar fi cooperativele.

În cadrul rețelei cooperativelor industriale și de servicii (rețeaua CECOP), există cooperative active în artele spectacolului, muzică, editare, arte vizuale, design, meșteșuguri și producție artizanală, precum și patrimoniu cultural. Acestea joacă un rol dublu în sectoarele culturale și creative: acționează atât ca angajatori, oferind locuri de muncă de calitate lucrătorilor din domeniul cultural, cât și ca furnizori de servicii culturale incluzive, angajați în comunitate, nu sunt orientate spre profit, ci asigură accesul la cultură pentru toți, inclusiv pentru grupurile marginalizate.

Documentul își propune să ghideze politica UE către patru axe cheie, susținute de acțiuni orizontale pentru a mobiliza investițiile în cultura europeană. Cele patru axe sunt:

ÎNTEPRINDERILE COOPERATIVE CONSTRUIESC O LUME MAI BUNĂ

1. Susținerea valorilor europene și a drepturilor culturale;
2. Capacitarea artiștilor și a profesioniștilor din domeniul cultural;
3. Consolidarea competitivității, rezilienței și coeziunii sociale prin cultură;
4. Promovarea relațiilor culturale ale Europei la nivel global.

Secretarul General al CECOP a subliniat faptul că organizațiile cooperatiste pot contribui la abordarea provocărilor domeniului cultural (Axele 2 și 3), așa cum este demonstrat de creșterea numărului de cooperative în rândul lucrătorilor independenți sau al freelancerilor, cum ar fi cooperativa belgiană Smart sau cea italiană Doc Servizi, deținute și controlate de freelanceri activi în domeniul artelor și al industriei creative. Prin intermediul unor astfel de modele, freelancerii pot mutualiza serviciile și costurile, pot reduce insecuritatea muncii și a veniturilor, beneficiind, în același timp, de autonomie și flexibilitate.

CECOP a solicitat factorilor de decizie politică să recunoască și să sprijine modelele cooperatiste ca instrumente esențiale pentru atingerea obiectivelor Busolei Culturale: consolidarea democrației culturale, promovarea libertăților creative și asigurarea demnității și sustenabilității pentru lucrătorii în domeniul cultural din întreaga Europă.

2. Cooperativismul la locul de muncă – o nouă carte editată de fostul director general ACI, Bruno Roelants

Cartea „Cooperativismul la locul de muncă”, editată de Bruno Roelants - fost Director General al Alianței Cooperatiste Internaționale (ACI), a fost un proiect menit să marcheze atât Anul Internațional al Cooperativelor 2025 (AIC2025), cât și cea de-a 100-a aniversare a Societății Cooperative de Contracte de Muncă URALUNGAL (ULCCS) din India și include studii de caz și reflecții din partea a peste 30 de colaboratori, reunind exemple din 15 țări diferite.

Studiile de caz prezentate acoperă toate continentele, colaboratorii fiind cadre universitare, activiști și practicieni cu vaste cunoștințe practice despre modelul cooperatist și despre modul în care acesta „cooperativizează munca”.

ÎNTERPRINDERILE COOPERATIVE CONSTRUIESC O LUME MAI BUNĂ

„Fiecare cooperativă cooperativizează ceva, consumul, creditul sau locuințele. În acest caz, cooperativizează munca, care în sine este un aspect central al vieții, societății și economiei. Așadar, atunci când ne gândim la viitorul muncii, este important să vedem cum poate funcționa această cooperativizare a muncii în diferite medii.”

Bruno Roelants, fost Director General al ACI

Documentul explorează, de asemenea, probleme legate de politicile publice și legislație, precum și impactul direct pe care acest lucru îl are asupra sănătății mișcării cooperatiste de muncă dintr-o țară.

În carte sunt prezentate cazuri despre democrație în acțiune și despre cumpărări de acțiuni de către muncitori, cu speranța că mișcările cooperatiste de muncă și sociale vor folosi exemplele din carte în mod practic, ca instrument pentru a discuta și informa politicile publice - și pentru a inspira interesul pentru munca cooperatistă. Cartea se bazează pe decenii de experiență în ce privește colectarea cazurilor privind cooperativele deținute de lucrători din întreaga lume, a fost publicată în februarie 2026 și este disponibilă contra cost.

Bruno Roelants a ocupat funcția de Director General al ACI între anii 2018 - 2023, după ce a deținut, mai mulți ani, funcția de Secretar General la CICOPA și CECOP – CICOPA Europa.

3. Cooperativele sociale sanitare italiene - infrastructură vitală pentru asistența socială

Cu prilejul aniversării Zilei Naționale a Personalului Sociosanitar din Italia (20 februarie) au fost realizate mai multe rapoarte care evidențiază faptul că organizațiile cooperatiste sociosanitare italiene au devenit o „infrastructură fundamentală pentru asistență socială” pentru națiune. Aceste organizații sprijină aproximativ șapte milioane de oameni prin intermediul unei forțe de muncă dedicate de 400.000 de profesioniști, adesea servind ca prezență primară în domeniul sănătății în regiuni îndepărtate.

În acest moment, cooperativele gestionează 87,5% din îngrijirea la domiciliu și semi-rezidențială, precum și peste jumătate din unitățile rezidențiale pentru vârstnici ale țării.

Totodată, au fost solicitate reforme structurale și modele de finanțare actualizate pentru a valorifica în mod corespunzător activitatea personalului sociosanitar și a asigura sustenabilitatea pe termen lung a sistemului. Acest lucru subliniază importanța crescândă a contribuției modelului cooperatist la stabilitatea socială și economică a Italiei.

4. Modelul cooperatist de succes duce la o creștere record pentru Grupul spaniol ASISA

Grupul spaniol ASISA este deținut de cooperativa de sănătate Lavinia S. Coop., cea mai mare cooperativă medicală din Spania și Europa. Recent, ASISA a anunțat cele mai bune rezultate financiare de până acum la Adunarea sa Generală Anuală. În anul 2025, Grupul a înregistrat o creștere record a primelor de asigurare de 21,1%, ajungând la 1.890,52 milioane euro, în timp ce cifra de afaceri din asistența medicală a crescut cu 7,3%.

ÎNTEPRINDERILE COOPERATIVE CONSTRUIESC O LUME MAI BUNĂ

Încă de la început, ASISA și-a menținut angajamentul de a oferi asistență medicală de calitate, ghidată de excelență, prin promovarea modelului unic de cooperativă sanitară non-profit, bazat pe reinvestiții în propria dezvoltare și infrastructură și concentrat pe îmbunătățirea sănătății și bunăstării oamenilor.

Președintele Grupului ASISA, Francisco Ivorra, a subliniat că rezultatele obținute permit grupului să „continue consolidarea modelului său cooperatist”, care prioritizează reinvestirea sistematică a profiturilor în propria rețea de asistență. În ultimul deceniu, organizația a investit peste 509 milioane euro în modernizarea infrastructurii și a formării profesionale.

Dincolo de succesul financiar, organizația își menține angajamentul față de propria strategie pentru perioada 2023-2030, în ultimul an reușind să neutralizeze emisiile generate de propriile clinici și birouri și consumul de energie. Privind în perspectivă, Grupul intenționează să accelereze transformarea digitală și să își extindă prezența internațională pe piețe precum Portugalia și Italia. Această creștere subliniază rezistența și eficiența modelului cooperativei de sănătate pe o piață globală competitivă.

5. Polonia: Reducerea risipei alimentare prin reforma politicilor conduse de cooperative

În Polonia există o lege numită „*Legea privind combaterea risipei alimentare*”, adoptată în anul 2019, în urma acțiunilor de advocacy ale Consiliului Național al Cooperativelor (CNC). Acest organism a înaintat Parlamentului polonez propuneri legislative care abordau insecuritatea alimentară în rândul populațiilor cu venituri mici și dependente de îngrijire. Legea a eliminat barierele legale care împiedicau transferul alimentelor aproape expirate și al produselor proaspete nevândute de la operațiunile de vânzare cu amănuntul și angro către centre de asistență socială, orfeline, cantine și bănci de alimente.

Cooperativele agricole și alimentare - în special cooperativele de lactate, de prelucrare a cărnii și de panificație - au dezvoltat sisteme logistice și de depozitare personalizate pentru a gestiona produsele cu termen de valabilitate scurt și deșeurile de prelucrare. Cooperativele de lactate au abordat produsele predispuse la alterare printr-o gestionare optimizată a transportului și a stocurilor, în timp ce cooperativele de prelucrare a cărnii au redirecționat produsele secundare către operațiunile de creștere a animalelor cu blană ca hrană pentru animale, în conformitate cu reglementările legale.

Capacitatea instituțională a sectorului cooperatist de a coordona mecanismele de reducere a deșeurilor în cadrul rețelelor de producție, distribuție și servicii sociale a contribuit la reducerea risipei alimentare și la îmbunătățirea accesului nutrițional pentru grupurile vulnerabile.

CB/CB

ÎNTEPRINDERILE COOPERATIVE CONSTRUIESC O LUME MAI BUNĂ

